

ARGEȘ 50

memoria revistei

Nr. 8. Ianuarie 2016

Din iunie 2015, revista *Argeș* a intrat în cel de-al 50-lea an al existenței sale. Până la jubileu, ne propunem să marcăm, preț de 12 numere, momente și... schițe din istoria revistei: texte facsimilate, poze cu parfum de epocă, ecouri... Altfel zis, să ne amintim de cei ce-au au trudit o jumătate de veac la ieșirea în lume a publicației care a pus orașul Pitești pe harta culturală a țării. În cei 50 de ani, n-a existat mare scriitor român contemporan care să nu fi publicat aici, după cum cei mai importanți scriitori au fost laureați ai revistei; nu dăm nume, pentru a nu deranja prin fatale omisiuni, nici de colaboratori, nici de redactori, nici de redactori-șefi. Miile de pagini tipărite sub antetul *Argeș* reprezintă implicit un important capitol

de istorie a literaturii române contemporane. De altfel, din revistă s-au născut nenumărate cărți ai căror autori le-au croit inițial aci în rubricile lor. Cu bune și cu faste, cu mai puțin bune, *Argeș* a ajuns la o vârstă venerabilă. Cine ar avea curiozitatea să parcurgă întreaga colecție, ar putea depune mărturie că revista n-a fost niciodată culegere de texte mai mult sau mai puțin valoroase, ci că ea a reprezentat totdeauna un proiect editorial coerent, schimbat pe ici, pe colea, de la o serie la alta... Ajuțați de editor, de finanțator, de eventuali sponsori, sperăm ca în iunie 2016, să sărbătorim la Centrul Cultural Pitești așa cum se cuvine și cum ne place să credem că merităm. (D.A.D.)

OVIDIU GENARU

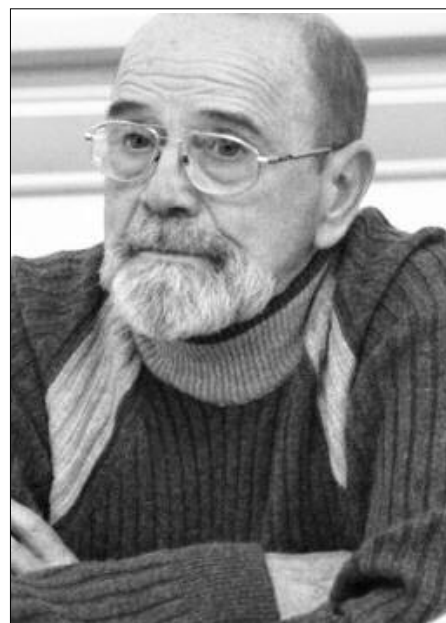
Solie

Ale tale sunt roadele,
al meu mesteacănul, solia lui și trâmbița înflăcărată.

Fără de stele
trece săptămâna,
luna este capul tuturor izvoarelor.

Pe table de argilă la toate răspântiile
săgeți conduc spre hanuri umbrite,
fragede nume de zei
îți strecoară-n ureche ceara curată a morții.

Dragostea ta reazimă stâlpii de fum,
lumină ilegală pe sub poduri, am mai trăit
acest sfârșit de septembrie
acum o mie de ani.

(Argeș, nr. 1 (80)/ianuarie 1973)

Figurinele țărănești de lut din Argeș

Pe ovion, în loc de p'lot
— o posăre

O lume a păsărilor și a animalelor, a oamenilor, chiar și a diferitelor obiecte de uz casnic este reprezentată prin miniaturile de lut, modelate de mințile îndemnatice ale unor meșteri olari din diferitele centre de ceramică țărănească de la noi din țară.

Piământul din lut, cu tehnica lucrată pe roată, modelate direct cu mâna ori mai rar presate în tipare de ghips, aceste reprezentări miniaturale pe care le întâlnim astăzi fie prin muzeu, fie în saie, mai ales în piețele de desfacere a produselor de olărie, deși aproape neluate în seamă, au o viață și o istorie a lor, care devine extrem de interesant atunci când

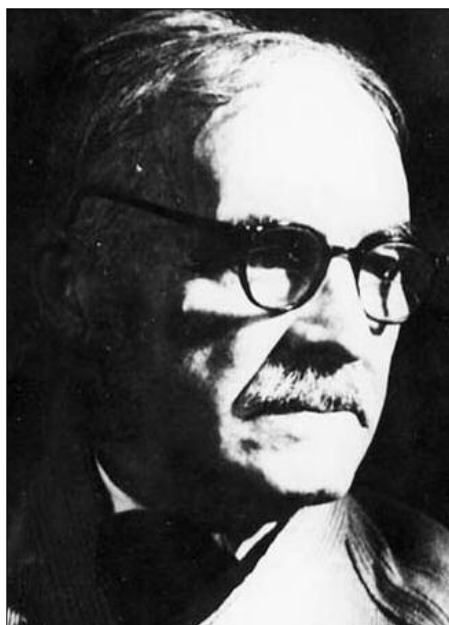
Nenumărate figurine de lut, aceea minuscule lume a păsărilor și animalelor miniaturale — modelate de mințile îndemnatice ale olarilor — care au încântat copilăria celor viștici, au o istorie a lor, veche de mii de ani, ca și dăinuirea noastră pe acest pământ. Incercarea de a decifra tainele acestei fascinante istorii duce la cunoașterea unui tezaur de sensibilitate și creație artistică populară, care se cuvine studiat și păstrat cu grija ce se acordă astăzi tuturor valorilor de artă și cultură făcute de poporul român.

Ocorina — instrument muzical în egală măsură simplu și complex

centru. Acesta are o înălțime de cca. 20-25 cm și reprezintă un urs care stă pe labele din spate, corpul este lucrat după o tehnică specială, cu aplicații de lut, care vor să imite blana; după cum am arătat, capul este mobil, iar în cavitatea corpului se păstrează dulceața sau zahărul. De regulă este smălțuit galben spre brun.

Figurinele din centrul Vă-

porumbelii anghezi, bun, țep și berbecuț, asemenea din plini de diamant. Tot astfel stă dar acum și țapul modelat după motociclist și avion. La amestec din urmă, pe lângă, în locul pădurii, este fost un cap de pădure sau animal, uneori pădure sau animal în pădure în întregime. Această reprezentări au un caracter bizar și antagonic. Consideră

TUDOR ARGHEZI

Scris și nescris

„...Ți se cere un manuscris la o redacție literară și când ți-l citești imprimat, nu mai găsești nici linie, nici sens, redacțiile fiind obligate să intervieveze cu legea dicționarului și

impune păpușă în loc de păpușe cum se pronunță de popor.

Virgula e o pauză determinată de multe ori de scriitor, o pauză de gândire, o întoarcere de sens, obținerea anumitor nuanțe pe care o permite limba noastră. Potopul de virgule întâlnite în diverse lecturi exasperează și exasperarea crește aflând că aceste virgule nu sunt puse de scriitor ci în biroul redacțional!

Amestecul în scrisul cuiva este nepermis. Decât să fie ciopârțit de niște oameni care nu sunt scriitori, un text e de preferat să fie restituit autorului spre a-l reface sau pur și simplu înlăturat. Nimic nu este mai absurd decât să te vezi apărând cu alt cap și altă minte. Noroc că pe vremea lui Coresi și Miron Costin nu existau edituri și dicționare care să te învețe cum trebuie scris!”

(Argeș, nr. 1 (8)/ianuarie 1967)

să modifice expresia și ideea scriitorului. Dicționarul e o simplă sculă și în niciun caz mai mult. Dicționarul nu poate fi o lege sau o constituție din simplul motiv că el stă pe loc, în timp ce limba evoluează mereu. De aci și greșala editurilor de a

Ion Barbu, un matematician al poeziei

Cuvintele sunt, spre cuvintele sensului din materia noastră a limbii noastre, cauză și efect, expresie și înțeles, înțeles și expresie. Căci în orice limbă există un anumit număr de cuvinte care, în funcție de contextul în care sunt folosite, pot avea diferite semnificații. În cazul limbii române, acest fenomen este foarte bine ilustrat de cuvântul „matematician”, care poate însemna atât un specialist în știința matematicii, cât și un poet care folosește metode matematice în creația sa poetică.

Ion Barbu este un exemplu deosebit de clar în ceea ce privește această distincție. El a fost un matematician de profesie, dar și un poet de excepție. În poezia sa, el a folosit metode matematice pentru a crea structuri complexe și armonioase. Acest lucru a permis să se realizeze o sinteză între știință și artă, între rațiune și emoție.

Deși este cunoscut mai ales ca poet, Ion Barbu a lăsat și o contribuție importantă în domeniul matematicii. El a scris numeroase lucrări științifice, care au fost apreciate atât în țară, cât și în străinătate. Aceste lucrări au demonstrat că matematica și poezia nu sunt două domenii separate, ci două aspecte ale aceluiași fenomen: căutarea adevărului și frumuseții.

În concluzie, Ion Barbu este un matematician al poeziei și un poet al matematicii. El a demonstrat că cele două domenii sunt strâns legate și se completează reciproc. Prin creația sa, el a deschis noi perspective în ambele domenii și a lăsat o moștenire valoroasă pentru generațiile viitoare.

Dezvoltarea științei și a artei este un proces continuu și necesită efort și creativitate. Ion Barbu este un exemplu deosebit de clar în ceea ce privește această distincție. El a fost un matematician de profesie, dar și un poet de excepție. În poezia sa, el a folosit metode matematice pentru a crea structuri complexe și armonioase. Acest lucru a permis să se realizeze o sinteză între știință și artă, între rațiune și emoție.

Deși este cunoscut mai ales ca poet, Ion Barbu a lăsat și o contribuție importantă în domeniul matematicii. El a scris numeroase lucrări științifice, care au fost apreciate atât în țară, cât și în străinătate. Aceste lucrări au demonstrat că matematica și poezia nu sunt două domenii separate, ci două aspecte ale aceluiași fenomen: căutarea adevărului și frumuseții.

În concluzie, Ion Barbu este un matematician al poeziei și un poet al matematicii. El a demonstrat că cele două domenii sunt strâns legate și se completează reciproc. Prin creația sa, el a deschis noi perspective în ambele domenii și a lăsat o moștenire valoroasă pentru generațiile viitoare.

bilete de papagal

Scris și nescris

Cuvintele fac limba și vorbirea unui popor, devenind cel mai frumos mod de transmitere a gândului și sentimentelor fiecărui om.

Un cuvânt e un sunet sau mai multe, el contribuie după deosebita sa arhitectură la înțelegerea limbii vorbite. Căci prin el se exprimă gândurile, sentimentele, dorințele și nevoile noastre. Căci prin el se exprimă și viața noastră, tot ce trăim și simțim în fiecare zi. Căci prin el se exprimă și sufletul nostru, tot ce gândim și simțim în fiecare zi.

Căci oamenii, cuvintele se nasc și durează mai mult sau mai puțin după câte legi pe care nu le-am știut încă nimeni, mulțumim-ne căci cu conștiința și aprecieri în general școlare.

Cuvintele, ori care or fi ei, are două accepții: una pentru cel care le folosește și alta pentru cel care le înțelege. De ce se cheamă bilet de papagal? Pentru că papagalul este un animal care poate vorbi și înțelege ceea ce spune. El este un animal inteligent și curios, care poate învăța să vorbească și să înțeleagă ceea ce îi spunem.

Limba e un mister. Forma misterului e înțeleasă. Căci în ea se ascunde totul. În ea se ascunde și viața noastră, tot ce trăim și simțim în fiecare zi. Căci prin ea se exprimă și sufletul nostru, tot ce gândim și simțim în fiecare zi.

Sunt cuvinte bătrâne și care îmbătrânesc, și sunt cuvinte care mor în fiecare epocă și care se nasc și se dezvoltă în fiecare epocă. Sunt cuvinte care se nasc și se dezvoltă în fiecare epocă și care mor în fiecare epocă.

Cuvintele au ca și omul o viață, o viață mai lungă și o viață mai scurtă, o viață mai frumoasă și o viață mai urâtă. Căci prin ele se exprimă și sufletul nostru, tot ce gândim și simțim în fiecare zi.

MIRON CORDUN

Basm

Împărate, scrie-i tu de mine
tristei Clara că e frig la curți,
că amar mi-i împărate
de cum cresc copacii, surzi.
Că pustiu ne e, și ninge
cu-ntunerice pe coroane,
de parcă-ar cădea pământul
de sus, din copacii surzi...
Împărate, scrie-i tu de mine
tristei Clara
că aminte îmi aduc de când
mi se-nnegură de lume
și că nu mai știu pe unde
se coboară în pământ...

(Argeș, nr. 1 (68)/ianuarie 1972)

tot fără corijețe. Din punct de vedere afectiv, aceasta se rezuma la minunata lectură a celor două volume „Le vieux manoir” (Străvechitul conac) și „Les liens invisibles” (Legăturile invizibile) de Selma Lagerlöf, făcută în cadrul studiului individual. Când i-am comunicat mamei mele covârșitoarele impresii ale lecturilor pe care mi le indicase, le-a ascultat foarte atentă, socotindu-le demne de a alcătui o scrisoare către ilustratoarele. Eu nu mă gândisem la așa ceva. Mama a insistat și deci am scris și transcris în franceză, așa cum m-am priceput, simțămintele cu care mă

scindui nimeni adresa, amândouă a întârziat expedierea scrisorilor. În cele din urmă am menționat numai Suedia. Nici o clipă nu m-am încumetat să îndăjduiesc un răspuns, pe care, nevrind să-i apar o colecționară de autografe, mă ferisem să-i solicit. Ocupată și preocupată până la surmenaj (sindromul depresiv și de epuizare îl am de la vîrstă de patru ani, când am constatat că tatăl meu părăsise definitiv domiciliul conjugal pentru a se muta în București, oraș în care se născuse și mai apoi la Brăila, unde în tragice împrejurări a decedat la 4 decembrie 1929), de

fiți niciodată, cu toate că nu am publicat atîta vreme.

La 12 martie 1928 am mai primit o carte poștală cu mențiunea „Selma Lagerlöfs hem” (Locuința Selmei Lagerlöf), iar pe revers „Mille choses a ma petite amie, de la part de Selma Lagerlöf” (Mălie gânduri bune, mici mele prietene, din partea Selmei Lagerlöf) și apoi alte câteva fotografii.

Ascultînd-o pe Coca Farago vorbindu-mi despre Selma Lagerlöf mi-am amintit că miturile, legendele și misterul, prezente ca simboluri în opera Selmei Lagerlöf, se găseau și în „Vulturul albastru”, „Poeme pentru singurătate”, „Sint fetei lui

Scrisori inedite de la Selma Lagerlöf către Coca Farago

a început de la o fotografie așezată lângă Francisc Farago, tatăl scriitoarei.

— E Selma Lagerlöf, mi-a răspuns Coca cu un zîmbet care-i trăda emoția. După stîngerea ei din viață (în 1940, în vîrstă de 82 de ani) am publicat-o într-un articol necrolog, în care, firește, am evitat să menționez că fotografia ilustrii scriitoare făcea parte din bunurile mele, și deci autograful-dedicție de pe revers nu l-am dezvoltat cititorilor „Universului literar”. Pe reversul fotografiei Selma Lagerlöf mi-a scris:

Morbucka, le 25 nov. 1927
Chère Mademoiselle Coca Farago, j'ai reçu votre charmante lettre et le petit livre que je ne puis pas lire.
Mais il me fait grande joie que je suis encore dans votre mémoire et que vous êtes aussi affectueuse comme toujours.

(Dragă domnișoară Coca Farago, am primit fermecătoarea dumneavoastră scrisoare și cărticică pe care nu o pot citi. Sunt însă foarte bucurat că încă în memoria dumneavoastră și că încă mai vă gândiți la mine cu aceeași afectuozitate ca întotdeauna.)

— Cum ați ajuns să corespondăți cu Selma Lagerlöf?
— În 1926 încheiasem vacanța de vară (abolitism trei clase liceale)

viața mea citisi de puțin fericită, aproape și uitasem că-i scrisesem Selmei Lagerlöf, când primeam următoarele:

Morbucka Sams, le 25 mai 1927
Chère Mademoiselle,
Je ne puis pas exprimer combien j'ai été ravie de recevoir votre lettre et votre petit livre, qui me fait très grand plaisir.

Recevez, chère Mademoiselle, l'assurance de ma reconnaissance et de mon affectueux souvenir.

Tout à vous,
SELMA LAGERLÖF

(Dragă domnișoară,
Nu pot spune cât de bucurată am fost primind fotografia și poezia dumneavoastră scrisoare, din care reiese că mama dumneavoastră vă avea în curial în dumneavoastră o primăsoară rivală.
Primiți dragă domnișoară, asigurarea recunoștinței mele și caldă-mi scrieri pentru viitoarea dumneavoastră carte).

Scrisoarea era întorîrșită de o fotografie cu un autograf în limba suedeză pe care, spre neajmîrîturul meu regret nici pînă astăzi nu o cunosc: „Till den lilla rumeniska poeten Coca Farago från hvarnerygamlo viden, Selma Lagerlöf”. Astfel m-a îndrumat de peste mări șiări nicidecum străbătute de mine decît cu doru-mi de a le cunoaște glorioasă fiică a Suediei, către profesiona de scriitoare, de care nu m-am despăr-

Nimeni nu ar fi bănuit că între călătoria „Minunatei călătorii a lui Nils Holgersson prin Suedia”, scriitoarea a primit Premiul Nobel (a doua femeie după Marie Sklodowska Curie din cele șapte cărora li s-a dat această distincție) și Coca Farago pe nedrept uitată de niște istorici literari, au existat schimburi epistolare.

Discuția despre Selma Lagerlöf

Ion Gheorghe Antim”, „Dens, fată de nouăsprezece ani” (manuscris din care nu apărut fragmente), sau în versurile și proza publicate de Coca Farago în Arhivele Olteniței, Ramuri, Jurnalul, Familia, Adevărul literar, Azi, Viața Românească, Contemporanul, Veac Nou, Flacăra etc. — care-si așteaptă o îndreptățită reîntărire.

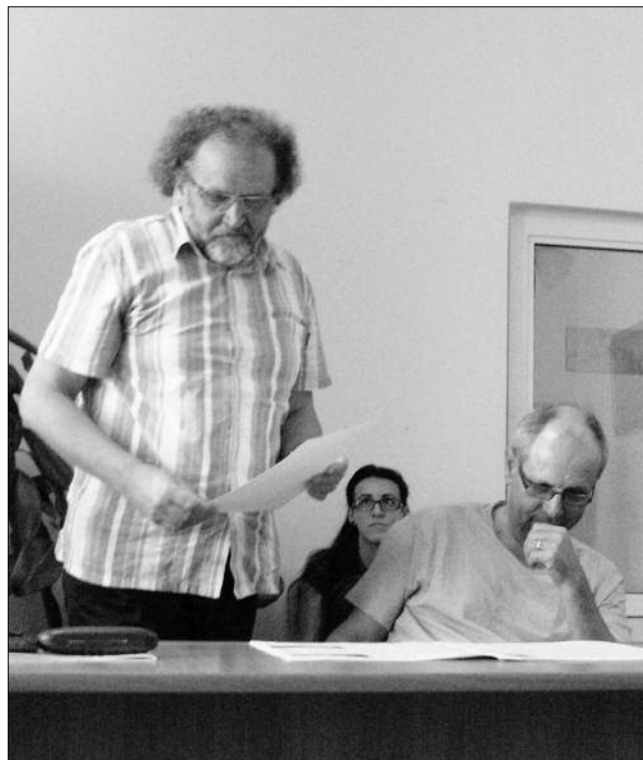
GEORGE SANDA

Pitești, mai 2014

memoria revistei ianuarie 2016

Premiile revistei Argeș pe anul 2013

GHEORGHE GRIGURCU - Opera omnia

GELLU DORIAN - Poezie

IOAN LASCU - Eseu

SERGIU I. NICOLAESCU - Premiul "Gheorghe Tomozei"

Supliment îngrijit de Dumitru Augustin Doman și Simona Fusaru și ilustrat cu fotografii din arhiva revistei și din colecțiile Jean Dumitrașcu, Vasile Ghițescu, Dan Rotaru, Nicolae Oprea.